

Vuoden terveystiedon opettaja

Yhteydet kuntoon ja kaistatilaa terveydelle!

Teksti: Anu Heilimö

Posti toi syksyllä kirjeen, jossa kerrottiin tulevasta valinnastani Vuoden terveystiedonopettajaksi. Liikutuin, työtunteja oppiaineen parissa on tullut tehtyä aika ja lailla. Kaunis kiitos teille kaikille asianomaisille tästä huomionosoituksesta, arvostan kovasti!

Syksy toi mukanaan myös uuden LOPSin. Sen tavoitteisiin ja ajatuksiin on helppo tarttua varmasti meidän kaikkien terveystiedonopettajien. Opiskelijamme tarvitsevat oikean tiedon lisäksi ajatusten ravistelua ja tunnejälkiä sekä kokemuksia yhdessä tekemisestä, sähköistä ulottuvuutta unohtamatta. Muutoksen tuulet koulumaailmaan ovat todella ter-
vetulleita!

Terveystiedon taipaleelle

Kun vuonna -90 sain valkolakin Mynämäen lukios-
ta, niin haaveenani siinsivät liikuntatieteellisen opinnot Jyväskylässä. Eerikkilän urheilupuiston liikunnanohtaus-
senperuskurssin kautta aloitin opinnot Jyväskylässä syksyllä -91. Eerikkilään päädyin vielä

uudelleen äitiyslomansijaiseksi ennen päättöharjoitteluani ja ennen varsinaista työuraani, minkä parissa olen edelleenkin Turussa.

Terveystiedon opettaminen alkoi opettajuuteni ensi metreistä. Turussa pääsin opettajaksi yläkouluun, joka kuului Euroopan Terveet Koulut -verkostoon. Tämä tarkoitti mm. sitä, että koulussa oli oppiaineena valinnaisainetarjottimella terveystieto. Terveystiedon oppikirjaa ei ollut kurssilla käytettävissä, vaan kaikki oli suunniteltava itse. Kastun koulun ATK-luokka tuli näille opiskelijoille tutuksi ja ATK-taidot kehittyivät, ainakin itselläni.

Muutaman vuoden kuluttua terveystieto saatiin omaksi oppiaineeksi, mikä tuntui erittäin tarkoituksenmukaiselta, itsestään selvältä ja yhteiskunnallisesti merkitykselliseltä asialta. Turussa päätyössään vaikuttaneella Liiton entisellä pj:llä, Pertti Helinillä, oli käsittääkseni suuri merkitys, että näin tapahtui. Pertin hieno yhteiskunnallinen panos näkyi usein myös lehdistössä, ainakin Turun Sanomissa. Pertti kirjoitti kantaottavia ja perusteltuja näkemyksiään liikuntaan ja terveyteen liittyen. Sen paremmin ei niitä asioita olisi voinut mielestäni kiteyttää.

Kaikella on tarkoituksensa

Jyväskylässä opintojeni loppupuolella hankin kirjan HTML-koodikielestä ja laadin sen avulla liikunnan koti-

sivut kuvitteelliselle koululle. Kyseinen projekti liittyi johonkin päättöharjoittelun kurssisuoritukseen. Kuvittelin tuoloin aidosti, että koulumaailmassa ei opettajana tule pärjäämään ilman tietotekniisä-taitoja ja että sähköinen aika opetuksessa on ihan kohta käsillä. No, toisin olen kyllä todennut jälkikäteen käyneen.

Opiskelijoiden ATK- taidoista ja internetin mahdollisuuksista alettiin keskustella painokkaammin osana koulumaailmaa vuosituhanen vaihtuessa. Turussa löysin itseni kouluttautumassa opettajuuteni alkuajoista lähtien opettajille perustetussa Tietokone opetuksessa-keskuksessa, milloin milläkin tietoteknisellä kurssilla. Eräässä hank-

keessa olin mukana tekemässä Kuka välittää-huumevalistus-sivustoa. Koin vahvasti, että sähköistä opetusmateriaalia tarvitaan koululaisille ja pian. Osallistuin Turun yliopistossa Uusmedia ja viestintä -opintojaksollekin ajatuksena, että opetusmateriaalinteko voisi olla isommassakin roolissa elämässäni. Tuon jakson kautta pääsin kurkistamaan alaan, jossa muutosvauhti ja sen kyydissä pysyminen olisi vaatinut erilaisen arvomaailman.

Kaikella on kuitenkin tarkoituksensa. Turun Suomalaisen Yhteiskoulun lukiossa saan nyt opettaa ja kehittää terveystieto-oppiainetta innostavassa ja aktiivisessa työyhteisössä, jota johtaa Suomen Rehtoreitakin luotsaava, Riik-

ka Lindroos. Ensi lukuvuonna LukioTEKO-hankkeen mahdollistamana toteutuu ensimmäinen Digiterveys -kursi, mikä toteutetaan yhteistyössä Turun AMK:n kanssa uuden LOPSin hengessä. Ensiapu ja turvallisuus-kurssit ovat vakiinnuttaneet paikkansa TSYKin lukiossa yo-kokeisiin preppaavan ja muiden valtakunnallisten terveystiedon kurssien lisäksi.

Sähköinen muutos

Ensimmäiset terveystiedon sähköiset ylioppilaskokeet lähestyvät. Melko jännittävää, mielestäni. Sähköinen aika-kausi koulumaailmassa voidaan katsoa alkaneeksi vasta todenteolla lähes 20 vuotta myöhemmin siitä, milloin itse nuorena liikuntatieteitten maisterina luulin sen jo alkavaksi. Sähköinen 'virta' on vienyt minua mukanaan koko opettajuuteni ajan. Kaikenlaiset koulutukset ovat innostaneet kehittämään opetusta ja pitäneet menossa mukana. Olen mielestäni rohkeasti tehnyt kurkistuksia eri suuntiin ja näin hankkinut itselleni osaamista, jota kirjan kerrallaan lukemalla on vaikeaa saada.

Sähköiset alustat ja koeympäristöt ovat olleet osa omaa opetustani jo useita vuosia. Paljon on tullut kokeiltua, välillä oppiaineen kustannuksellakin, mutta toisaalta ilman niitä heittäytymisiä en olisi nyt tässä odottelemassa innokkaana ensimmäistä sähköistä terveystiedon yo-koetta. Koulussani olen osa tv-ryhmää opastaen kollegojani abittikoideiden ja nettiniilojen maailmaan. Digitutortoiminnan käynnistin tähän lukukauteen eli TSYKissä on tarjolla opiskelijoille vertaistukea tv-maailmassakin.

Kaikille terveystiedon opiskelijoille vilpittömät kiitokset, kun olette tuottaneet innostavia opetusmateriaale-

ja ja -ratkaisuja meidän kaikkien käyttöön. Viimeisimpänä digiajan tarpeisiin soveltuvia ratkaisuja; ihan kaikkea ei tarvitse enää tehdä itse. Tässä samalla haluan kiittää myös YTL:ssä valtavaa panosta oppiaineemme eteen tekevää Olli Paakkaria. Uusi terveystiedon yo-kokeisiin liittyvä arviointitaulukko on juuri julkistettu ja sovellettavissa osaksi kurssikokeidenkin arviointia, hienoa!

Ajattelun kohti uutta

Ajattelun taidot ja niiden huomioiminen oppimisessa ovat uuteen LOPSiin liittyviä keskeisiä teemoja ja toimivat kaiken perustana arvioinnin muuttuessa. Oppimisen edellytykset ovat ajattelun taidot, uuden tiedon nivominen aiempaan tietoon, kokemuksiin ja tunteisiin. Sähköiset laitteet toimivine yhteyksineen ja ammattitaitoisine opettajineen tarjoavat nykylukiolaisille mielettömät mahdollisuudet kehittää itseään, näillä kaikilla ed. osa-alueillakin. Tulevaisuuden yhteiskunta tulee saamaan osaavaa joukkoa työelämän areenoille.

Opetushallituksen järjestämä Lukioiden muuttuva ja sähköistyvä arviointikulttuuri-koulutus käynnistyy Turussa alkavalla viikolla. Nähtäväksi jää, muuttuvatko omat arviointikäytänteeni tämän koulutuskokonaisuuden myötä. Odotusarvo on ainakin korkealla ja ilolla hyppään kohti uutta!

Kohti valoisaa kevättä on aina yhtä mukava mennä. Rohkeita ja ennakkoluulottomia opetus- ja arviointikokeiluja uuden LOPSin myötä teille kaikille!

Kirjoittaja Anu Heilimö, LitM, Turun Suomalaisen Yhteiskoulun lukio